

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/50/ES

2014 m. balandžio 16 d.

dėl būtinausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 46 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) laisvas asmenų judėjimas yra viena iš pagrindinių Sąjungos laisvių. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 46 straipsnyje nustatyta, kad Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, turi priimti direktyvas, kuriomis nustatomos priemonės, reikalingos SESV 45 straipsnyje nustatyti darbuotojų judėjimo laisvei įgyvendinti. SESV 45 straipsnyje nustatyta, kad darbuotojų judėjimo laisvė reiškia, be kita ko, teisę priimti pasiūlymus įsidarbinti ir šiuo tikslu laisvai judėti valstybių narių teritorijoje. Šia direktyva siekiama skatinti darbuotojų judumą sumažinant kliūtis tam judumui, kurios susidaro dėl tam tikrų su darbo santykiais susietų papildomų pensijų sistemų taisyklių;
- (2) socialinę darbuotojų apsaugą pensijų srityje užtikrina įstatymais nustatytos socialinės apsaugos sistemos kartu su vis dažniau valstybėse narėse taikomomis su darbo sutartimi susietomis papildomomis pensijų sistemomis;
- (3) Europos Parlamentui ir Tarybai yra suteikti plati diskrecija pasirinkti tinkamiausias priemones SESV 46 straipsnyje nustatytam tikslui pasiekti. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 1408/71 ⁽³⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 883/2004 ⁽⁴⁾ numatyta koordinavimo sistema, o visų pirma sumavimui taikomos taisyklės nėra taikomos papildomoms pensijų sistemoms, išskyrus sistemas, kurios tuose reglamentuose apibrėžtos kaip „teisės aktai“ arba apie kurias valstybė narė tuo tikslu pranešė pagal tuos reglamentus;
- (4) Tarybos direktyva 98/49/EB ⁽⁵⁾ yra pirma konkreti priemonė papildomų pensijų sistemų srityje, kuria siekiama geriau įgyvendinti darbuotojų teisę laisvai judėti;

⁽¹⁾ OL C 185, 2006 8 8, p. 37.

⁽²⁾ 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento pozicija (OL C 146 E, 2008 6 12, p. 216) ir 2014 m. vasario 17 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C 77 E, 2014 3 15, p. 1). 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 149, 1971 7 5, p. 2).

⁽⁴⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

⁽⁵⁾ 1998 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 98/49/EB dėl pagal darbo sutartį dirbančių asmenų ir savarankiškai dirbančių asmenų, judančių Bendrijoje, teisių į papildomą pensiją išsaugojimo (OL L 209, 1998 7 25, p. 46).

- (5) šios direktyvos tikslas – sudaryti dar palankesnes sąlygas darbuotojų judumui tarp valstybių narių, gerinant tų papildomų pensijų sistemų dalyvių teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą;
- (6) ši direktyva netaikoma darbuotojų, judančių vienoje valstybėje narėje, teisių į papildomą pensiją įgijimui ir išsaugojimui. Valstybės narės gali svarstyti galimybę pasinaudoti nacionaline kompetencija išplėsti pagal šią direktyvą taikomų taisyklių taikymo sritį ir į ją įtraukti sistemos dalyvius, kurie keičia darbovietes vienoje valstybėje narėje;
- (7) valstybė narė gali pareikalauti, kad iš darbo išeinantys darbuotojai, kurie persikelia į kitą valstybę narę, apie tai praneštų papildomų pensijų sistemoms, kuriose jie dalyvauja;
- (8) turėtų būti atsižvelgta į papildomų pensijų sistemų ypatumus, savitą pobūdį ir jų skirtumus toje pačioje valstybėje narėje ir įvairiose valstybėse narėse. Reikėtų deramai apsaugoti naujų sistemų įvedimą, esamų sistemų tvarumą ir esamų pensijų sistemų dalyvių lūkesčius bei teises. Šioje direktyvoje taip pat reikėtų ypač atsižvelgti į socialinių partnerių vaidmenį kuriant ir įgyvendinant papildomas pensijų sistemas;
- (9) šia direktyva nekvestionuojama valstybių narių teisė organizuoti savo pensijų sistemas. Valstybės narės ir toliau yra visiškai atsakingos už tokių sistemų organizavimą, o perkeldamos šią direktyvą į nacionalinę teisę jos neprivalo priimti teisės aktų, kuriais numatoma sukurti papildomas pensijų sistemas;
- (10) šia direktyva neribojamas socialinių partnerių savarankiškumas tais atvejais, kai jie yra atsakingi už pensijų sistemų sukūrimą ir valdymą, su sąlyga, kad jie gali užtikrinti, kad bus pasiekti šioje direktyvoje nustatyti rezultatai;
- (11) ši direktyva turėtų būti taikoma visoms pagal nacionalinę teisę ir praktiką sukurtoms papildomoms pensijų sistemoms, pagal kurias darbuotojams suteikiama papildoma pensija, pavyzdžiui, kolektyvinio draudimo sutartims, einamųjų įmokų pensijų sistemoms, dėl kurių susitaria viena ar daugiau ekonomikos šakų arba sektorių, investiciniams pensijų kaupimo sistemoms arba atidėjiniais užtikrintiems išpareigojimams mokėti pensiją, arba kolektyviniams susitarimams ar kitiems panašiams susitarimams;
- (12) ši direktyva neturėtų būti taikoma papildomoms pensijų sistemoms, kurios buvo uždarytos ir į kurias nebegalima priimti naujų dalyvių, ar atitinkamais atvejais tokių sistemų dalims, nes nustatčius naujas taisykles tokioms sistemoms tektų nepagrįsta našta;
- (13) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis garantijų nemokumo atveju arba kompensavimo priemonėms, kurios nepriklauso su darbo santykiais susietoms papildomoms pensijų sistemoms ir kurių tikslas yra apsaugoti darbuotojų teises į pensiją įmonės arba pensijų sistemos nemokumo atveju. Šia direktyva taip pat neturėtų būti daromas poveikis nacionaliniams pensijų rezervų fondams;
- (14) ši direktyva turėtų būti taikoma tik toms papildomoms darbo santykiais grindžiamoms pensijų sistemoms, kuriose teisė į pensiją susieta su reikalavimo sulaukti pensinio amžiaus arba kitų reikalavimų, nustatytų sistemoje arba nacionalinės teisės aktuose, įvykdymu. Ši direktyva netaikoma individualiems pensijų susitarimams, jei tai nėra darbo santykiais grindžiami susitarimai. Kai neįgalumo išmokos ar išmokos netekus maitintojo yra susijusios su papildomomis pensijų sistemomis, teisės į tokias išmokas gali būti reglamentuojamos specialiomis taisyklėmis. Šia direktyva nedaromas poveikis esamiems nacionalinės teisės aktams ir papildomų pensijų sistemų taisyklėms, susijusioms su tomis specialiomis taisyklėmis;
- (15) su įmokomis, skirtomis papildomam pensiniam aprūpinimui, nesusijęs vienkartinis mokėjimas, kuris tiesiogiai arba netiesiogiai sumokamas pasibaigus darbo santykiams ir kurį finansuoja tik darbdavys, neturėtų būti laikomas papildoma pensija, kaip ji apibrėžta šioje direktyvoje;
- (16) kadangi papildomas pensinis aprūpinimas daugelyje valstybių narių tampa vis svarbesnis užtikrinant asmenų pragyvenimo lygį senatvėje, turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos teisėms į pensiją įgyti ir išsaugoti, kad būtų sumažintos kliūtys darbuotojų judėjimo tarp valstybių narių laisvei;
- (17) dėl to, kad kai kuriose papildomose pensijų sistemose teisės į pensiją gali būti prarastos, jei darbuotojo darbo santykiai pasibaigia anksčiau, nei jis yra išbuvęs sistemos dalyviu tam tikrą minimalų laikotarpį (teisių įgijimo laikotarpis) arba anksčiau, nei jis yra sulaukęs minimalaus amžiaus (teisių įgijimo amžius), gali būti užkirstas kelias tarp valstybių narių judantiems darbuotojams įgyti teises į pakankamą pensiją. Ilgo laukimo laikotarpio reikalavimas, kad būtų galima tapti pensijų sistemos dalyviu, gali turėti panašų poveikį. Todėl tokios sąlygos kliudo darbuotojų judėjimo laisvei. Priešingai, minimalaus amžiaus reikalavimas narystės tikslais nekliudo judėjimo laisvei ir todėl jis nėra šios direktyvos dalykas;

- (18) reikalavimai dėl teisių įgijimo neturėtų būti prilyginti kitoms sąlygoms, kurios keliamos teisei į anuitetą įgyti, nustatytoms išmokėjimams pagal nacionalinę teisę arba pagal tam tikrų papildomų pensijų sistemų, visų pirma fiksuotų įmokų sistemų, taisykles. Pavyzdžiui, aktyvaus dalyvavimo sistemoje laikotarpis, kurį dalyvis turi išbūti jau įgijęs teisę į papildomą pensiją, kad galėtų reikalauti, jog jo pensija būtų išmokėta anuiteto arba kapitalo sumos forma, nėra teisių įgijimo laikotarpis;
- (19) kai darbo santykiai nutraukiami prieš iš darbo išeinančiam darbuotojui įgyjant teises į pensiją ir kai investavimo riziką prisiima sistema ar darbdavys, visų pirma fiksuotų išmokų sistemose, sistema turėtų visada grąžinti to iš darbo išeinančio darbuotojo pensijų įmokas. Kai darbo santykiai nutraukiami prieš iš darbo išeinančiam darbuotojui įgyjant teises į pensiją ir kai investavimo riziką prisiima iš darbo išeinantis darbuotojas, visų pirma fiksuotų įmokų sistemose, sistema gali grąžinti investicijų iš tų įmokų vertę. Vertė gali būti didesnė ar mažesnė už iš darbo išeinančio darbuotojo sumokėtas įmokas. Kitu atveju sistema gali grąžinti įmokų sumą;
- (20) iš darbo išeinantys darbuotojai turėtų turėti teisę savo įgytas teises į pensiją išlaikyti kaip atidėtas teises į pensiją papildomoje pensijų sistemoje, kurioje jos buvo įgytos. Atidėtų teisių į pensiją išsaugojimo apsaugos lygis gali būti laikomas lygiaverčiu, kai, visų pirma pagal fiksuotų įmokų sistemą, išeinantiems iš darbo darbuotojams suteikiama galimybė jų įgytų teisių į pensiją vertę perkelti į papildomą pensijų sistemą, atitinkančią šioje direktyvoje nustatytas sąlygas;
- (21) pagal nacionalinę teisę ir praktiką turėtų būti imtasi veiksmų tokių atidėtų teisių į pensiją arba jų vertės išsaugojimui užtikrinti. Tų teisių vertė tuo metu, kai dalyvis nutraukia dalyvavimą sistemoje, turėtų būti nustatoma atsižvelgiant į nacionalinę teisę ir praktiką. Tikslinant tų teisių vertę turėtų būti atsižvelgiama į ypatingą sistemos pobūdį, būsimų naudos gavėjų, likusių aktyvių sistemos dalyvių ir į pensiją išėjusių naudos gavėjų interesus;
- (22) šia direktyva nenustatoma jokių pareigų nustatyti palankesnes sąlygas atidėtoms teisėms į pensiją negu aktyvių sistemos dalyvių pensinėms teisėms;
- (23) kai iš darbo išeinančio darbuotojo įgytos teisės į pensiją arba tų teisių vertė neviršija atitinkamoje valstybėje narėje nustatytų taikytinų ribų, taip pat siekiant išvengti pernelyg didelių administracinių išlaidų, kurių patiriama dėl daugybės mažos vertės atidėtų teisių į pensiją administravimo, pensijų sistemose gali būti numatyta galimybė nesaugoti tų įgytų teisių, o, vietoj to, iš darbo išeinančiam darbuotojui išmokėti kapitalo sumą, kuri būtų lygiavertė šių įgytų teisių į pensiją vertei. Atitinkamais atvejais perkeliama vertė ar kapitalo išmoka turėtų būti nustatoma laikantis nacionalinės teisės ir praktikos. Jei taikoma, valstybės narės turėtų nustatyti tokių išmokų ribą atsižvelgdamos į darbuotojų būsimų pensinių pajamų pakankamumą;
- (24) šioje direktyvoje nenumatomas įgytų teisių į pensiją perkėlimas. Vis dėlto valstybės narės, siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas darbuotojų judumui tarp valstybių narių, visų pirma nustatydamos naujas papildomas pensijų sistemas, turėtų kuo labiau stengtis suteikti kuo daugiau galimybių perkelti įgytas teises į pensiją;
- (25) nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2003/41/EB ⁽¹⁾, aktyvūs sistemos dalyviai ir būsimi naudos gavėjai, kurie naudojami savo teise laisvai judėti arba ketina ją pasinaudoti, pateikę prašymą turėtų būti tinkamai informuojami apie savo teises į papildomą pensiją. Kai išmokos netekus maitintojo yra susijusios su sistemomis, maitintojo netekę naudos gavėjai taip pat turėtų turėti tą pačią teisę gauti informaciją, kaip ir būsimi naudos gavėjai. Valstybės narės turėtų galėti nustatyti, kad tokios informacijos neprivaloma teikti dažniau kaip vieną kartą per metus;
- (26) atsižvelgdama į įvairiapusių papildomų pensijų sistemų pobūdį, Sąjunga turėtų nustatyti tik tuos tikslus, kurie turi būti pasiekti apskritai, todėl direktyva yra tinkama teisinė priemonė;
- (27) kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. sudaryti palankesnes sąlygas darbuotojams naudotis teise laisvai judėti tarp valstybių narių, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jos masto bei poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

⁽¹⁾ 2003 m. birželio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/41/EB dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (OL L 235, 2003 9 23, p. 10).

- (28) šioje direktyvoje nustatomi būtinausi reikalavimai ir tokiu būdu valstybėms narėms sudaroma galimybė priimti ar palikti galioti palankesnes nuostatas. Šios direktyvos įgyvendinimu negalima pateisinti padėties pabloginimo, palyginti su esama padėtimi kiekvienoje valstybėje narėje;
- (29) ne vėliau kaip praėjus šešeriems metams po šios direktyvos įsigaliojimo dienos Komisija turėtų parengti šios direktyvos taikymo ataskaitą;
- (30) valstybės narės, atsižvelgdamos į papildomų pensijų sistemų organizavimą reglamentuojančias nacionalines nuostatas, bendru socialinių partnerių prašymu gali jiems patikėti šios direktyvos nuostatų, susijusių su kolektyviniais susitarimais, įgyvendinimą, su sąlyga, kad valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kuriomis užtikrinama, jog jos visada galėtų pasiekti šioje direktyvoje nustatytus rezultatus,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatomos taisyklės, kurių tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas darbuotojams naudotis teise laisvai judėti tarp valstybių narių mažinant kliūtis, kurios susidaro dėl tam tikrų su darbo santykiais susietų papildomų pensijų sistemų taisyklių.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma papildomoms pensijų sistemoms, išskyrus sistemas, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004.
2. Ši direktyva netaikoma:
  - a) papildomoms pensijų sistemoms, kurios šios direktyvos įsigaliojimo dieną jau yra baigusios naujų aktyvių dalyvių priėmimą ir jų daugiau nebepriima;
  - b) papildomoms pensijų sistemoms, kurioms taikomos priemonės, apimančios nacionalinės teisės aktais įsteigtų administracinių įstaigų arba teisminių institucijų įsikišimą, ir kurios skirtos tų sistemų finansinei būklei išsaugoti ar atkurti, įskaitant likvidavimo procedūrą. Ši išimtis netaikoma ilgiau, nei trunka tas įsikišimas;
  - c) nemokumo garantijų sistemoms, kompensavimo sistemoms ir nacionaliniams pensijų rezervų fondams ir
  - d) vienkartinėms darbdavio išmokoms darbuotojui, pasibaigus to darbuotojo darbo santykiams, kai tai nėra susiję su pensijos skyrimu.
3. Ši direktyva netaikoma neįgalumo išmokoms ir išmokoms netekus maitintojo, susijusioms su papildomomis pensijų sistemomis, išskyrus specifines 5 ir 6 straipsnių nuostatas, susijusias su išmokomis netekus maitintojo.
4. Ši direktyva taikoma tik darbo laikotarpiams po jos perkėlimo į nacionalinę teisę pagal 8 straipsnį.
5. Ši direktyva netaikoma darbuotojų, judančių vienoje valstybėje narėje, teisių į papildomą pensiją įgijimui ir išsaugojimui.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtis

Šioje direktyvoje vartojamos šios terminų apibrėžtys:

- a) papildoma pensija – su amžiumi siejama pensija, numatyta papildomos pensijų sistemos, sukurtos pagal nacionalinę teisę ir praktiką, taisyklėse;
- b) papildoma pensijų sistema – pagal nacionalinę teisę ir praktiką sukurta bei su darbo santykiais susieta profesinių su amžiumi siejamų pensijų sistema, skirta darbuotojams suteikti papildomas pensijas;
- c) aktyvūs sistemos dalyviai – darbuotojai, kuriems jų esami darbo santykiai suteikia arba, įvykdžius teisių į pensiją įgijimo sąlygas, gali suteikti teisę į papildomą pensiją pagal papildomos pensijų sistemos nuostatas;
- d) laukimo laikotarpis – darbo laikotarpis, kuris reikalaujamas pagal nacionalinę teisę arba papildomos pensijų sistemos taisyklės arba kurį nustato darbdavys, kad darbuotojas įgytų teisę tapti sistemos dalyviu;

- e) teisių įgijimo laikotarpis – aktyvaus dalyvavimo sistemoje laikotarpis, kuris pagal nacionalinę teisę arba papildomos pensijų sistemos taisykles yra būtinas teisei į papildomą pensiją įgyti;
- f) įgytos teisės į pensiją – teisės į papildomą pensiją, įvykdžius teisių įgijimo sąlygas pagal papildomos pensijų sistemos taisykles ir, kai taikoma, pagal nacionalinę teisę;
- g) iš darbo išeinantis darbuotojas – aktyvus sistemos dalyvis, kurio darbo santykiai nutraukiami dėl kitų priežasčių nei teisės į papildomą pensiją įgijimas ir kuris juda tarp valstybių narių;
- h) būsimas naudos gavėjas – buvęs aktyvus sistemos dalyvis, kuris turi įgytų teisių į pensiją papildomoje pensijų sistemoje ir dar negauna papildomos pensijos pagal tą sistemą;
- i) atidėtos teisės į pensiją – įgytos teisės į pensiją, saugomos sistemoje, kurioje jas sukaupė būsimas naudos gavėjas;
- j) atidėtų teisių į pensiją vertė – teisių į pensiją vertė, apskaičiuota laikantis nacionalinės teisės ir praktikos.

4 straipsnis

Teisių įgijimą pagal papildomas pensijų sistemas reglamentuojančios sąlygos

1. Valstybės narės imasi visų būtinų veiksmų, siekiant užtikrinti, kad:
  - a) tais atvejais, kai taikomas teisių įgijimo laikotarpis ar laukimo laikotarpis arba abu kartu, iš darbo išeinantiems darbuotojams bendras susumuotas laikotarpis jokių atveju neviršytų trejų metų;
  - b) tais atvejais, kai teisių į pensiją įgijimui nustatytas minimalus amžius, iš darbo išeinantiems darbuotojams tas amžius neviršytų 21 metų;
  - c) tais atvejais, kai nutraukus darbo santykius iš darbo išeinantis darbuotojas dar nėra įgijęs teisių į pensiją, papildoma pensijų sistema grąžintų iš darbo išeinančio darbuotojo arba jo vardu sumokėtas įmokas pagal nacionalinę teisę arba kolektyvinius susitarimus ar sutartis, arba, jeigu iš darbo išeinantis darbuotojas prisiima investavimo riziką, – sumokėtų įmokų sumą arba investicijų iš tų įmokų vertę.
2. Valstybės narės turi teisę pasirinkti leisti socialiniams partneriams kolektyviniu susitarimu nustatyti kitokias nuostatas tiek, kiek tomis nuostatomis būtų nustatoma ne mažiau palanki apsauga ir nesudaromos kliūtys darbuotojų judėjimo laisvei.

5 straipsnis

Atidėtų teisių į pensiją išsaugojimas

1. Atsižvelgdamos į 3 ir 4 dalis, valstybės narės patvirtina būtinas priemones, siekiant užtikrinti, kad iš darbo išeinantys darbuotojai galėtų išlaikyti savo įgytas teises į pensiją papildomoje pensijų sistemoje, kurioje jie jas įgijo. 2 dalyje nurodyta pradinė šių teisių vertė apskaičiuojama tuo momentu, kai nutraukiami iš darbo išeinančio darbuotojo darbo santykiai.
2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į pensijų sistemos taisyklių ir praktikos pobūdį, patvirtina būtinas priemones, siekiant užtikrinti, kad iš darbo išeinančių darbuotojų ir maitintojo netekusių asmenų atidėtoms teisėms į pensiją arba jų vertei būtų taikomos tokios pačios sąlygos kaip ir aktyvių sistemos dalyvių teisių vertei arba mokamoms pensinėms išmokoms, arba taikant kitas priemones, kuriomis užtikrinamas vienodų sąlygų taikymas, kaip antai:
  - a) kai teisės į pensiją papildomoje pensijų sistemoje įgytos kaip teisė į nominaliąją sumą – išsaugant nominaliąją atidėtų teisių į pensiją vertę;
  - b) kai įgytų teisių į pensiją vertė laikui bėgant pasikeičia – patikslinant atidėtų teisių į pensiją vertę pritaikius:
    - i) papildomų pensijų sistemoje taikomą palūkanų normą arba
    - ii) papildomų pensijų sistemos gautą investicijų grąžą;arba
  - c) kai įgytų teisių į pensiją vertė tikslinama, pavyzdžiui, pagal infliacijos ar darbo užmokesčio lygį – atitinkamai patikslinant atidėtų teisių į pensiją vertę taikant proporcingą apribojimą, kuris nustatytas nacionalinėje teisėje arba dėl kurio susitarė socialiniai partneriai.

3. Jei įgytų teisių į pensiją vertė neviršija atitinkamoje valstybėje narėje nustatytos ribos, valstybė narė gali leisti papildomose pensijų sistemose nesaugoti iš darbo išeinančio darbuotojo įgytų teisių, o gavus informuoto darbuotojo sutikimą, be kita ko, ir dėl taikomų mokesčių, iš darbo išeinančiam darbuotojui išmokėti kapitalo sumą, kuri būtų lygiavertė iš darbo išeinančio darbuotojo įgytų teisių į pensiją vertei. Valstybė narė informuoja Komisiją apie taikomą ribą.

4. Valstybės narės gali leisti socialiniams partneriams kolektyviniu susitarimu nustatyti kitokias nuostatas tiek, kiek tomis nuostatomis būtų nustatoma ne mažiau palanki apsauga ir nesudaromos kliūtys darbuotojų judėjimo laisvei.

6 straipsnis

Informavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad aktyvūs sistemos dalyviai galėtų paprašę gauti informacijos apie darbo santykių nutraukimo pasekmes jų teisėms į papildomą pensiją.

Visų pirma suteikiama informacija apie:

- a) sąlygas, reglamentuojančias teisių į papildomą pensiją įgijimą, ir jų taikymo pasekmes nutraukus darbo santykius;
- b) įgytų teisių į pensiją vertę arba įgytų teisių į pensiją įvertinimą, atliktą ne anksčiau kaip prieš 12 mėnesių iki prašymo dienos, ir
- c) sąlygas, reglamentuojančias būsimą atidėtų teisių į pensiją vertinimą.

Kai pagal sistemą suteikiama galimybė iš anksto pasinaudoti įgytomis teisėmis į pensiją išmokant kapitalo sumą, suteikiama informacija taip pat apima rašytinį pareiškimą, kad narys turėtų apsvarstyti galimybę pasikonsultuoti dėl tos kapitalo sumos investavimo būsimai pensijai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būsimi naudos gavėjai paprašę gautų informaciją apie:

- a) jų atidėtų teisių į pensiją vertę arba atidėtų teisių į pensiją įvertinimą, atliktą ne anksčiau kaip prieš 12 mėnesių iki prašymo dienos, ir
- b) atidėtų teisių į pensiją vertinimą reglamentuojančias sąlygas.

3. Tais atvejais, kai išmokos netekus maitintojo yra susijusios su papildomomis pensijų sistemomis, išmokos netekus maitintojo klausimu 2 dalis taikoma maitintojo netekusiems naudos gavėjams.

4. Informacija turi būti pateikta aiškiai, raštu ir suteikiama per pagrįstą laikotarpį. Valstybės narės gali nustatyti, kad tokios informacijos neprivaloma teikti dažniau kaip vieną kartą per metus.

5. Šiame straipsnyje nustatytos pareigos nedarą poveikio įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, pareigoms pagal Direktyvos 2003/41/EB 11 straipsnį ir jas papildo.

7 straipsnis

Būtiniausi reikalavimai ir ne regresio sąlyga

1. Valstybės narės gali priimti arba palikti galioti nuostatas dėl darbuotojų teisių į papildomą pensiją įgijimo, iš darbo išeinančių darbuotojų teisių į papildomą pensiją išsaugojimo ir aktyvių sistemos dalyvių bei būsimų naudos gavėjų teisės į informaciją, kurios būtų palankesnės už šioje direktyvoje nustatytas nuostatas.

2. Šios direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę jokiais aplinkybėmis negali būti priežastis apriboti esamų teisių įgyti ir išsaugoti teisę į papildomą pensiją arba sistemos dalyvių ar naudos gavėjų teisės į informaciją valstybėse narėse.

8 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2018 m. gegužės 21 d., arba užtikrina, kad socialiniai partneriai iki tos datos būtų susitarimu nustatę reikiamas nuostatas. Valstybės narės privalo imtis būtinų veiksnių, kad galėtų užtikrinti, jog direktyvoje nustatyti rezultatai bus pasiekti. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės, priimdamos 1 dalyje nurodytas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

9 straipsnis

Ataskaita

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2019 m. gegužės 21 d. pateikia Komisijai visą turimą informaciją apie šios direktyvos taikymą.
2. Komisija ne vėliau kaip 2020 m. gegužės 21 d. parengia šios direktyvos taikymo ataskaitą, kurią pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

10 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

11 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2014 m. balandžio 16 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. KOURKOULAS
